

Háziorvosi beszámoló az egészségügy helyzetéről 2023 szeptember

dr. Kondor Andrea

A tavalyi évben végre visszatért az élet a normál kerékvágásba az egészségügyben is, májusban vége lett a kötelező maszk viselésnek az egészségügy intézményekben és 2 év után újra láthattuk a betegeink arcát.

Tavaly ősszel-télen ahogyan várható volt a szokásosnál nagyobb influenza járvány zajlott. Az influenza elleni vakcináció bár ingyenes, mégis a betegeink közül kb 100 fő, aki minden évben kéri az oltás. Az influenzán kívül természetesen covid fertőzések is előfordultak még nagy számban, nyárig még volt tesztünk, így teszteltük is a betegeket akiknél covid fertőzés felmerült, az elmúlt egy évben 400 betegnél merült fel a covid diagnózis. Koronavírus elleni védőoltások beadására a háziorvosi rendelőben az elmúlt évben nem már volt lehetőség, de erre lakossági igény sem mutatkozott illetve jelenleg sincs olyan ajánlás vagy vakcina, ami miatt ez ajánlott lenne.

A covid alatt bevezetett és jól működő telefonos bejelentkezés és időpont kérés a maszkviselés elmúltával megszűnt, természetesen most is adunk időpontot ha valaki előre jelentkezik, de a legtöbb betegünk már előjegyzés nélkül érkezik, ahogy korábban. Az elmúlt egy évben 11331 betegellátási esemény történt, a napi átlagos betegforgalom 40-50 naponta, de légúti szezonban vagy szabadság után 100 feletti ellátásszám is előfordul. A korábban bevezetett email-es gyógyszer és beutaló kérés nagyon jól működik, sok betegünkkel már elektronikusan történik a kapcsolatfelvétel. Az EESZT és az elektronikus receptek használata már beépült a mindennapokba, a betegek is megszokták, már a szakorvosi gyógyszerjavaslatok is ezen az úton érkeznek és a jogosítvány hosszabbításhoz sem szükséges az okmányirodát felkeresni, az orvosi alkalmassági vizsgálatot követően az ügyfélkapun keresztül intézhető. Tervezik a szakorvosi rendelőintézeti elektronikus időpontfoglaló rendszer bevezetését, de remélhetőleg nem abban a formában, ahogy először bejelentették, hogy a háziorvos kér majd időpontot minden beutaló köteles és nem beutaló köteles vizsgálatra is.

A korábban helyben működő INR vizsgálatot a tesztcsíkok áremelkedése miatt felfüggesztettük és visszatértünk a vénás vérből laborban történő INR meghatározásra. A készülékhez szükséges tesztcsík először hiánycikk volt két hónapig, majd háromszorosára emelkedett az ára, így már 2000Ft felett lett volna egy vizsgálat. A helyben történő vérvétel kéthetente előjegyzés alapján továbbra is működik. A laborok központosításával lehetséges, hogy ezt a lehetőség megszűnik majd, miután egy nagy mamut labor központ fogja koordinálni az összes labort országosan.

Ebben az évben folyamatosan küzdünk a gyógyszerhiánnyal, több készítmény esetében előfordul, hogy a szokásos gyártói készítmény nem elérhető, vannak termékcsoportok, ahol a

helyettesítő készítményekből is hiány van. Sajnálatos módon ezekről mi is csak a betegektől utólag értesülünk, központi forgalmazói értesítést nem kapunk.

Az alapellátási reform részeként év elején bevezetésre került az indikátor finanszírozás, amivel párhuzamosan a területi és fix díj kivezetésre került. A területi ellátási kötelezettség továbbra is megmaradt, csak finanszírozás nem érkezik utána. Az indikátor rendszer jelenleg is több hiányossággal küzd, a praxisban már január óta próbáltuk figyelemmel követni az indikátor célokat és a betegeket rábeszélni a laborvizsgálatok, mammográfiás vizsgálatok elvégzésére. Vannak azonban olyan indikátorok, amiket én orvosszakmai szempontból nem tartok helyénvalónak, pl évek óta szedett vérnyomáscsökkentő gyógyszerekről olyan készítményekre állítani a betegeket, amik jelenleg támogatottak, így ezekkel ezekben úgy tűnik, mint a betegeink nem szednék vérnyomáscsökkentőt, holott csak az évek óta beállított terápiát kapják. Az indikátor paletta bővítését, átalakítását tervezik a jövőben is és az a cél, hogy a finanszírozás nagyobb része legyen „teljesítmény függő”, azonban ennél a finanszírozás átalakításnál a vidéki praxisok a nagyobb területi díj miatt többet veszítettek, mint pl a budapesti praxisok és csak a praxisok közötti aránytalanságot sikerült növelni. További átalakítások is várhatók, de ezekről előzetesen a háziorvosok véleményét nem kérjük ki, így majd akkor szembesülünk vele, amikor egyik éjszaka a Magyar Közlönyben megjelenik.

A szakorvosi ellátás elérhetősége egyre nehezekebb, vannak szakrendelések pl bőrgyógyászat, érsebészet amik több hónapos előjegyzéssel működnek, a többi szakrendelés esetében sem működik a háziorvosi sürgősségi beutaló, telefonon elérni a szakorvost mi sem tudjuk. Kivétel az ultrahang vizsgálat, ahol működik egy közvetlen telefonszám és a tüdőgondozó, ahol készséggel megnézik sürgősséggel is a betegeinket. A kórházi területi ellátást folyamatosan változtatják, jelenleg a fekvőbeteg kardiológia a Szent Margit Kórház, a belgyógyászat a Budai Irgalmas Kórház, gasztroenterológiai szempontból pedig a János Kórház az ellátó intézmény. A pszichiátriai fekvőbeteg ellátás idén nyártól a Nyíró Gyula Kórházban történik.

Az alapellátási reform része az ügyeleti rendszer átalakítása országosan, ami már több megyében bevezetésre került. Erről a sajtóban csak pozitív híreket olvasni, de az érintett megyékben lévő háziorvostól kapott hírek alapján azért ennyire nem rózsás a helyzet. Kevesebb telephelyen és kevesebb óraszámban működik az új ügyelet, illetve sok helyen orvos helyet mentőtiszt, aki ellátja a betegeket. A Pest megyei indulás 2024 februárra tervezik, erről valószínűleg év végén kapunk tájékoztatást. A Tahi orvosi ügyelet jelenleg még változatlan formában működik, az orvosi ügyelet munkájában szeptember végéig én is részt veszek, családi okok miatt azonban az ügyeletvezetővel egyeztetve októbertől a munkát az ügyeleten befejezem.

A praxis létszáma továbbra is növekszik, ami azonban az előző évekhez képest furcsaság, hogy elkezdett növekedni a 18 év alatti betegek száma, májusban 12 fő volt 19 év alatt, szeptember közepén már 31 fő 18 éves és fiatalabb betegünk van. Valószínűleg ennek oka, hogy a gyerekorvosi ellátás bizonytalanná válik év végétől és sokan váltanak egyből felnőtt háziorvosra helyben.

Az alapellátási reform sok bizonytalanságot okoz jelenleg a háziorvosi rendszer működésében, érdemi tájékoztatást a háziorvosok nem kapnak, gyakran a sajtóból illetve a Közlönyből értesülünk a mindennapi munkánkat meghatározó változásokról, a háziorvosi kar véleményét érdemben nem veszik figyelembe. A jövőbe emiatt némi félelemmel tekintek, de mivel optimistán érdemes hozzáállni az élethez, ezért csak remélni tudom, hogy pozitív hozadéka is lesz a változásoknak.

dr Kondor Andrea

Szigetmonostor, 2023.09.20.